

прогресу, а з іншого – головною передумовою подальшого розвитку суспільства.

1. Самюэль Хантингтон. *Столкновение цивилизаций.* – Пер. с англ. Г. Велимеева, Ю. Новикова. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003. – С. 22-23.
2. Там само. – С. 24.

Неоніла Петришин

Житомирський Державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир

ПРОБЛЕМА ОСОБИСТОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ ЗА НАСЛІДКИ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

Потреба у матеріальних благах, у духовному розвитку – спонукають людину до активної діяльності, у процесі якої вона перетворює та пристосовує предмети природи для задоволення своїх потреб. Людська діяльність відрізняється від тваринно-інстинктивної діяльності своєю цілеспрямованістю на перетворення природи для своїх потреб. При цьому діяльність людини не обмежується лише функцією створення предметного світу, для свого існування, а переслідує певні цілі, що також є виробництвом людини як особистості і соціальної істоти. «Праця,-- як зауважив професор Надольний І. Ф.,-- це безперечна умова існування людей, вічна природна необхідність. Без неї неможливий обмін речей між природою і людиною» [2, с.461]. Лише завдячуючи своїй діяльності, людина може розкривати свою сутність. Саме задоволення своїх потреб спонукає людину до наступної, нової потреби, нових дій для задоволення, які поступово ускладнюються. Виробляючи нові блага і вдосконалюючи засоби виробництва, люди створюють сферу свого буття, розвиваючи і відтворюючи самих себе.

Але доволі часто людина не замислюється над наслідками своєї діяльності, які дуже часто призводять до катастроф. Впровадження у виробництво найновіших досягнень науки і техніки, поява нових технологій – призвели до змін у житті суспільства. З однієї сторони з вдосконаленням технологій і зростанням виробництва стає можливим більш повне задоволення потреб людей, але з іншої сторони – забруднюється природне середовище, погіршується стан здоров'я людей. Однозначно, що потреби суспільства і виробництва обумовлюють подальше прискорення темпів науково технічного прогресу, « але такий стан діяльності,-- говорить

професор Надольний І. Ф., може призвести до глобальних суперечностей у розвитку цивілізації, які можна буде подолати лише шляхом повернення докорінних змін у рамках розвитку самого суспільства» [2, с.361].

Для гармонізації взаємодії людини і навколишньої природи, взаємодії особистості і суспільства є необхідна особиста активність кожного. Адже ж свідомо активність і вміння нести відповідальність за свої дії – це передумова гармонійного життя всього суспільства. «І поблагословив їх Бог, і сказав до них: «Плодіться і розмножуйтеся, і наповнюйте землю, оволодійте нею і пануйте...»(Буття 1:28). Бог дає людям Землю, щоб вони своєю працею панували над нею і користувалися її плодами. На жаль, люди у сучасному світі не задумуються над наслідками своєї діяльності « вони уявили, що можуть без будь-яких обмежень визискувати Землю, замість того, щоб розумно керувати ,забувши про те, що земля має надані їй Богом форму та призначення, які людина може розвивати, а не зловживати» [1,с.93].

У своїй енцикліці «Сотий рік» Папа Іван Павло II звертається з проханням до людей –« Проаналізувати своє суспільне буття і уважно придивитися до екології своїх власних душ: чи все там гаразд і чи все відповідає високій місії людини в цьому світі?»[1,с.96]. Незважаючи на швидкий науково технічний прогрес, розвиток культури, і надалі спостерігається невідповідність у стосунках між природою і людиною, яка призводить до поглиблення наслідків людської діяльності, і вимагає відповідальності за свою діяльність.

1. Кучерявий В. Церква і соціальні проблеми. Енцикліка «Сотий рік» -- Львів 93 р.
2. Надольний І. Ф. Філософія – Київ 97р.
3. Святе Письмо – Українське Біблійне товариство 2003р.
4. Шостек А. Бесіди з етики – Львів 99р.

Інна Куліш

Інституту регіональних досліджень
Національної академії наук України
м. Львів

ОСОБИСТІСНИЙ ЧИННИК ВПЛИВУ ЛЮДИНИ НА НАВКОЛИШНІЙ СВІТ

Над проблемою відчуття власної відповідальності за наслідки своєї діяльності та вчинки інших людей задумувалося не одне покоління. Це